

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ανέστης Γουργιώτης
Επ. Καθηγητής Χωρικού Σχεδιασμού
ΤΜΧΠΠΑ

Τμήμα Μηχανικών
Χωροταξίας, Πολεοδομίας
και Περιφερειακής Ανάπτυξης

2019
χρόνια
1989

- Το Τμήμα λειτουργεί από το 1989
- 21 μέλη ΔΕΠ
- Αριθμός εισακτέων /έτος 100 φοιτητές
- <http://www.prd.uth.gr/>

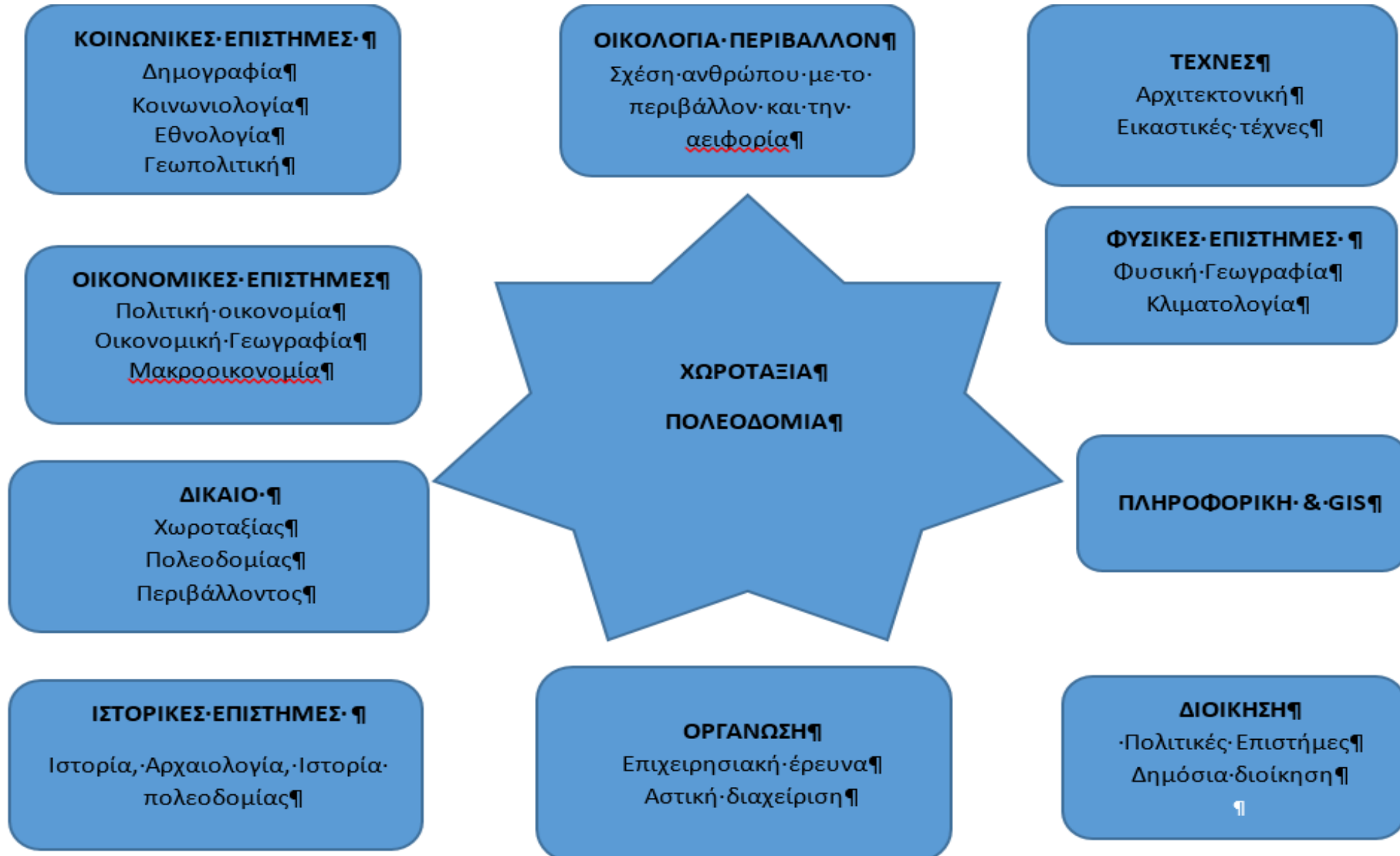
Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης

- ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ (χωροταξία)
- ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ (πολεοδομία)
- ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΧΗ
- ΔΙΚΤΥΑ ΥΠΟΔΟΜΩΝ (οδικά δίκτυα, σιδηροδρομικά δίκτυα, λιμανια, αεροδρόμια, κ.α)
- ΤΟΠΙΟ
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
- ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ
- ΔΙΚΑΙΟ
- ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (GIS)
- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ
- ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ
- ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
- ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΡΓΩΝ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
- ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ
- ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ

Χωροταξία-Πολεοδομία -Μιλφέιγ

ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

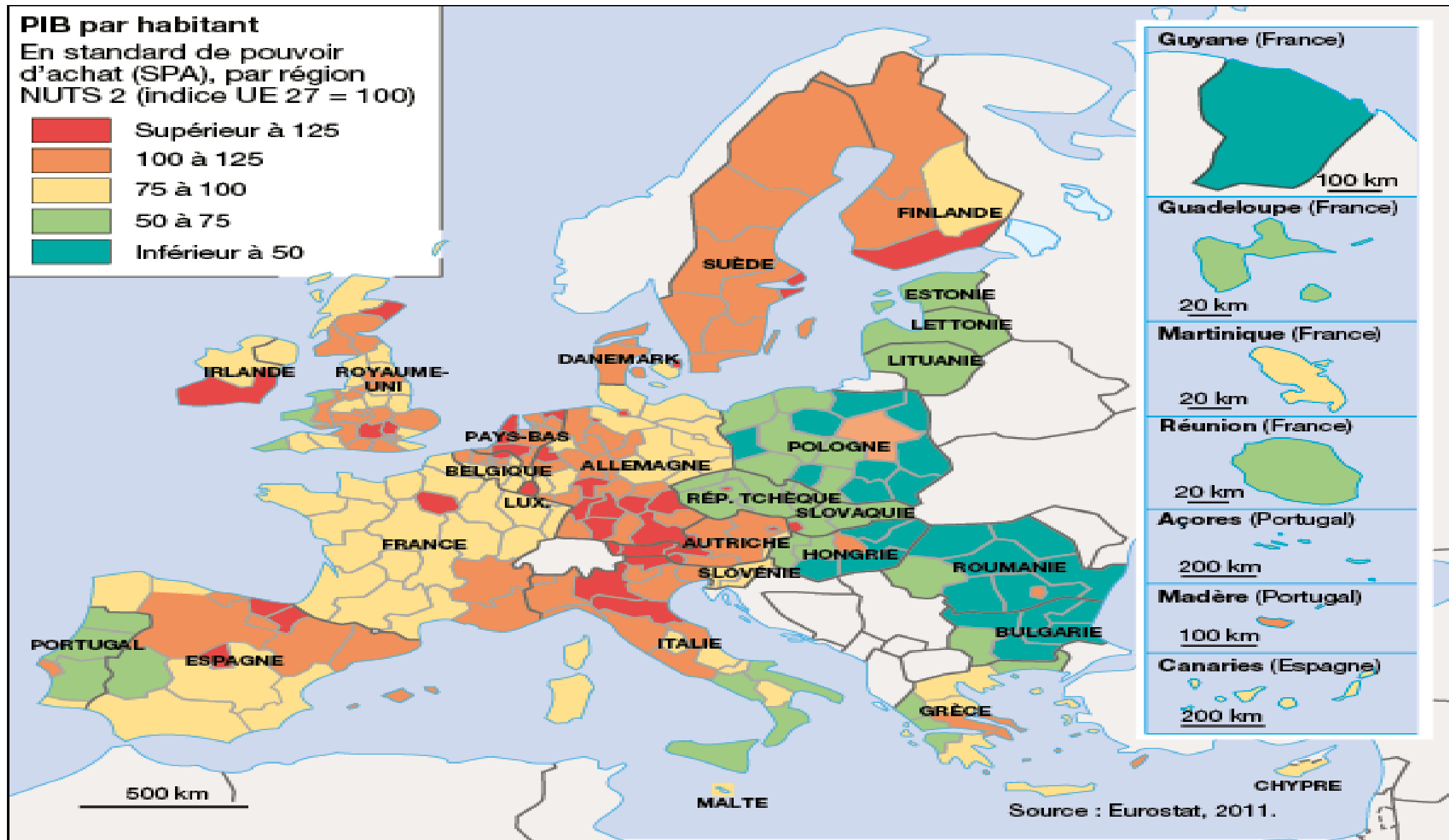

ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ

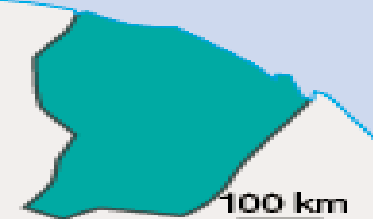
- Σχεδιασμός του χώρου είναι το σύνολο των ενεργειών που συμβάλλουν στην οργάνωση, σχεδιασμό και προσανατολισμό των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων που ασκούνται πάνω σ' αυτόν (Sibieude 1996).
- Ο χωροταξικός σχεδιασμός, όπως προκύπτει και από το Τεύχος των Τεχνικών δεδομένων της προκήρυξης των Περιφερειακών Πλαισίων, αποτελεί μια διεπιστημονική, στρατηγική προσέγγιση η οποία ρυθμίζει και προσαρμόζει στον περιφερειακό χώρο τις αναπτυξιακές προοπτικές (οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές, οικιστικές και περιβαλλοντικές), στη λογική της βιώσιμης ανάπτυξης και όχι μόνο στα στενά πλαίσια της οικονομικής ανάπτυξης-αύξησης.

PIB par habitant

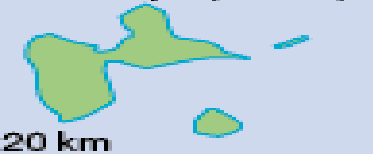
En standard de pouvoir d'achat (SPA), par région NUTS 2 (indice UE 27 = 100)

Guyane (France)

Guadeloupe (France)

Martinique (France)

Réunion (France)

Açores (Portugal)

Madère (Portugal)

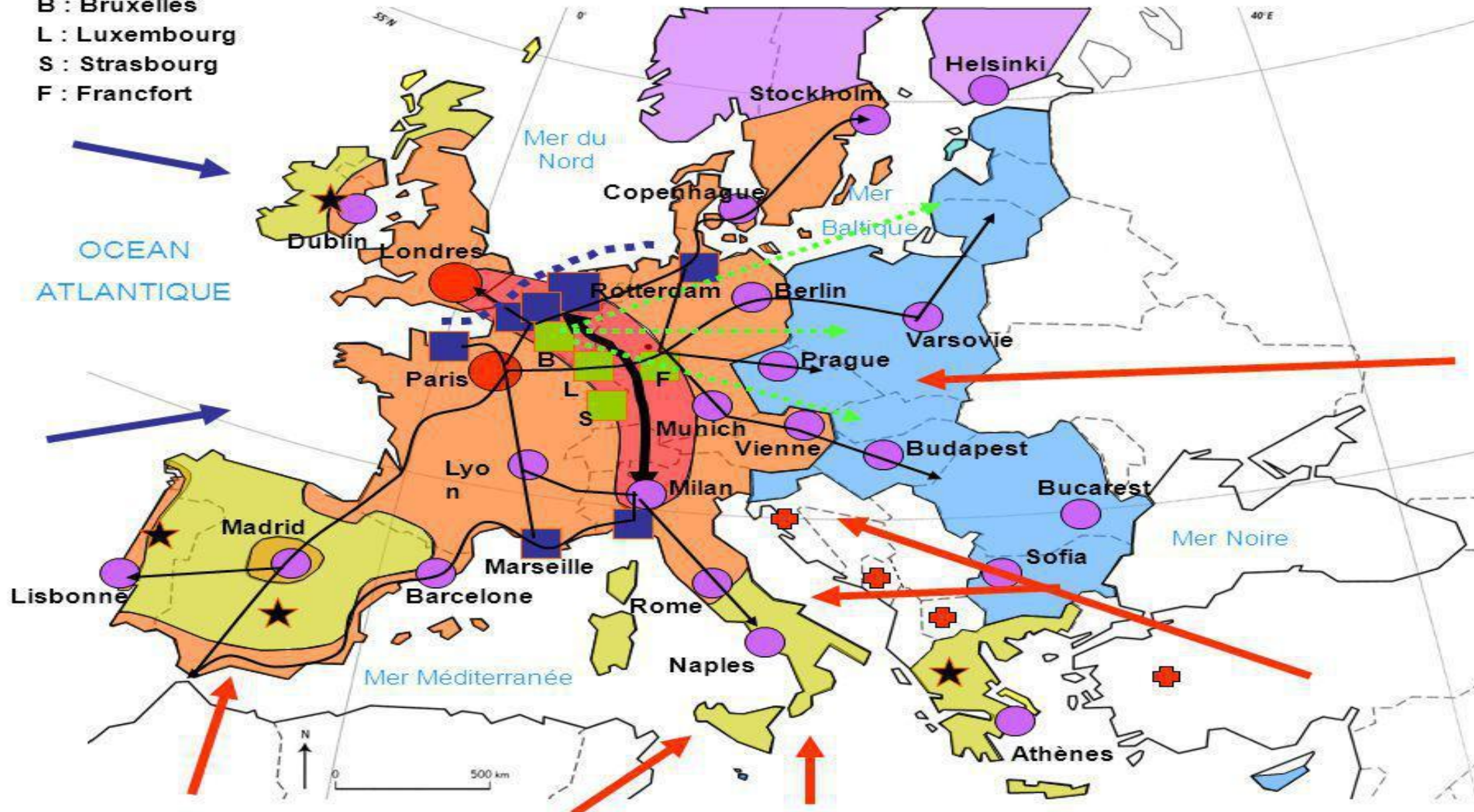

Canaries (Espagne)

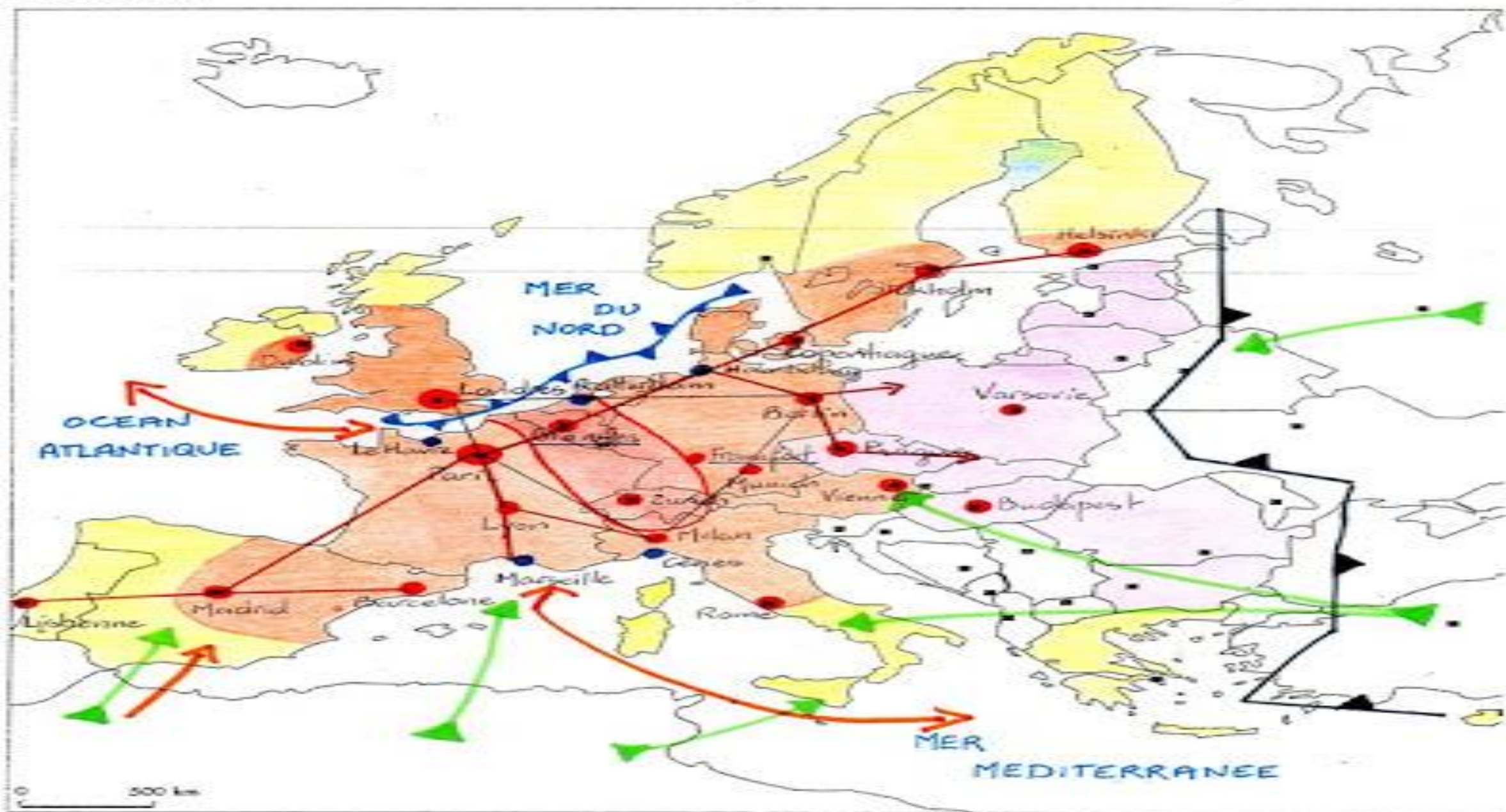
L'organisation de l'espace de l'Union Européenne

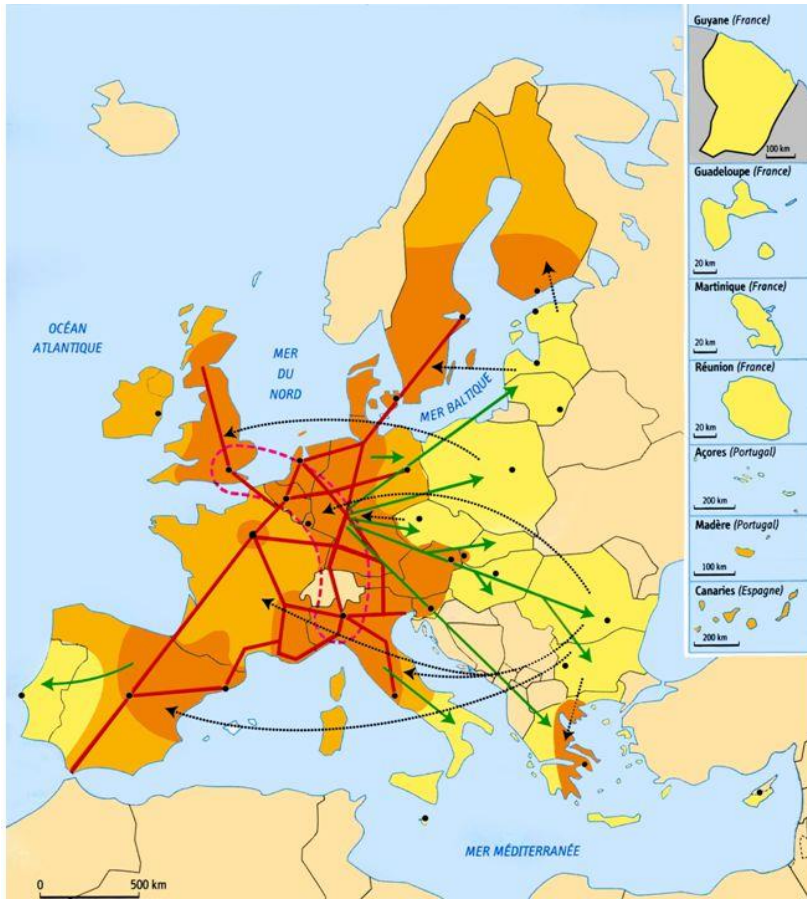
B : Bruxelles
L : Luxembourg
S : Strasbourg
F : Francfort

L'EUROPE

I. Des territoires inégalement développés et intégrés

- Niveau de vie supérieur à la moyenne de l'UE
- Niveau de vie égal ou légèrement inférieur à la moyenne de l'UE
- Niveau de vie inférieur à 75% de la moyenne de vie de l'UE

L'Allemagne, nouveau centre de l'Europe ?

I. Une Allemagne à nouveau au centre de l'Europe

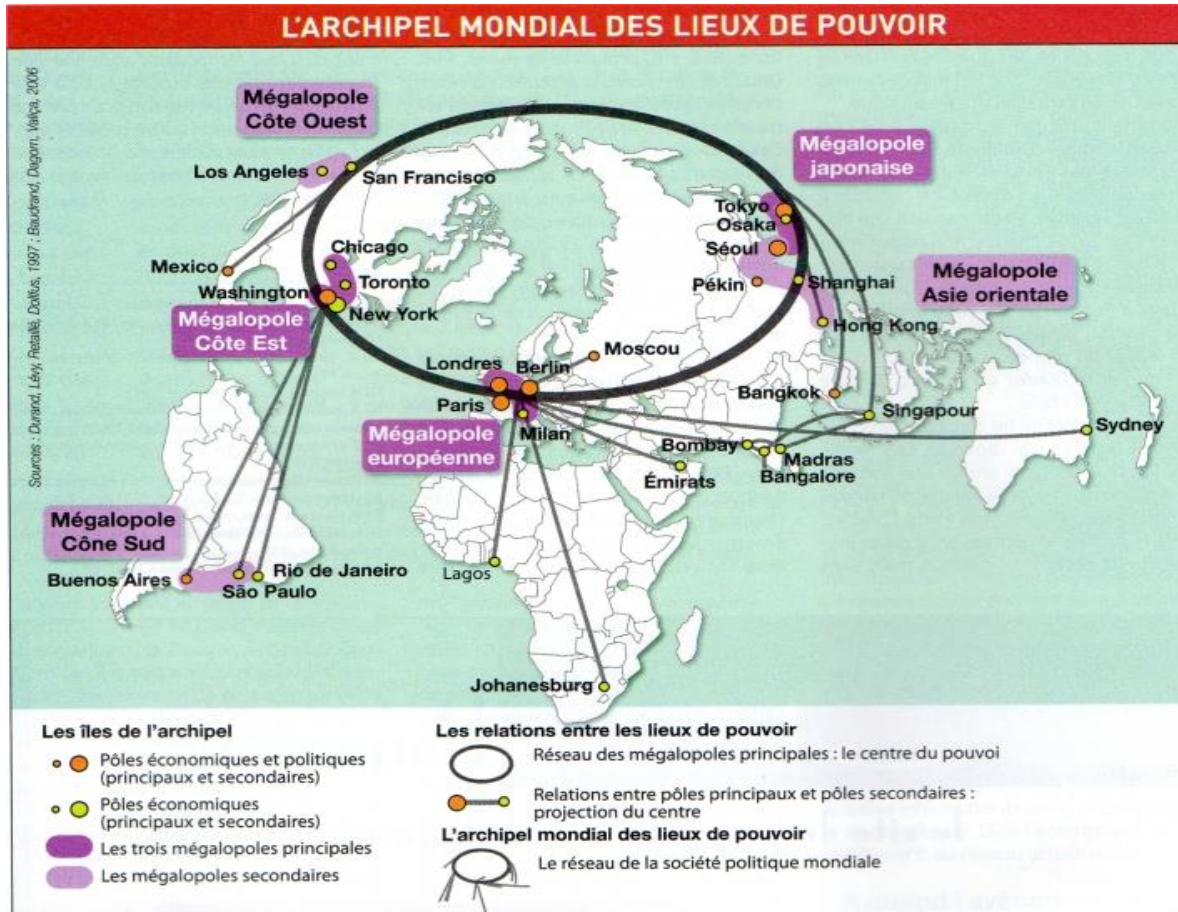
- 1. tournée davantage vers l'Europe de l'Est
- un territoire unifié
- Berlin : nouvelle capitale tournée vers l'Europe de l'Est
- 2. au centre de l'UE depuis l'adhésion des 10 nouveaux
- 3. située au "cœur" de l'Europe dynamique : la mégalopole ou dorsale européenne.

II Un géant économique en Europe et dans le Monde

- 1. financier**
- Francfort, siège de la BCE Banque Centrale Européenne
- Membre de la zone Euro
- Principaux flux d'investissements

Γιατί οι παγκοσμιούπολεις είναι τα κέντρα της παγκοσμιοποίησης και εξουσιάζουν τον κόσμο?

TITRE : Des villes dans la mondialisation

1. Les villes mondiales

- Villes globales
- Autres métropoles mondiales

2. Des villes au cœur de la mondialisation

- mégalopoles
- flux majeurs

Shanghai- China

Tokyo-Japan

New York

The city of London

Paris

Χάρτης 3.1: Ένταξη της Χώρας στον Ευρωπαϊκό και ευρύτερο της χώρας.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Όρια Κρατών
- Όρια Περιφερειών
- Η Ευρώπη των 27
- Εξωτερικό όριο της ΕΕ27
- Θαλάσσια Όρια της ΕΕ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ

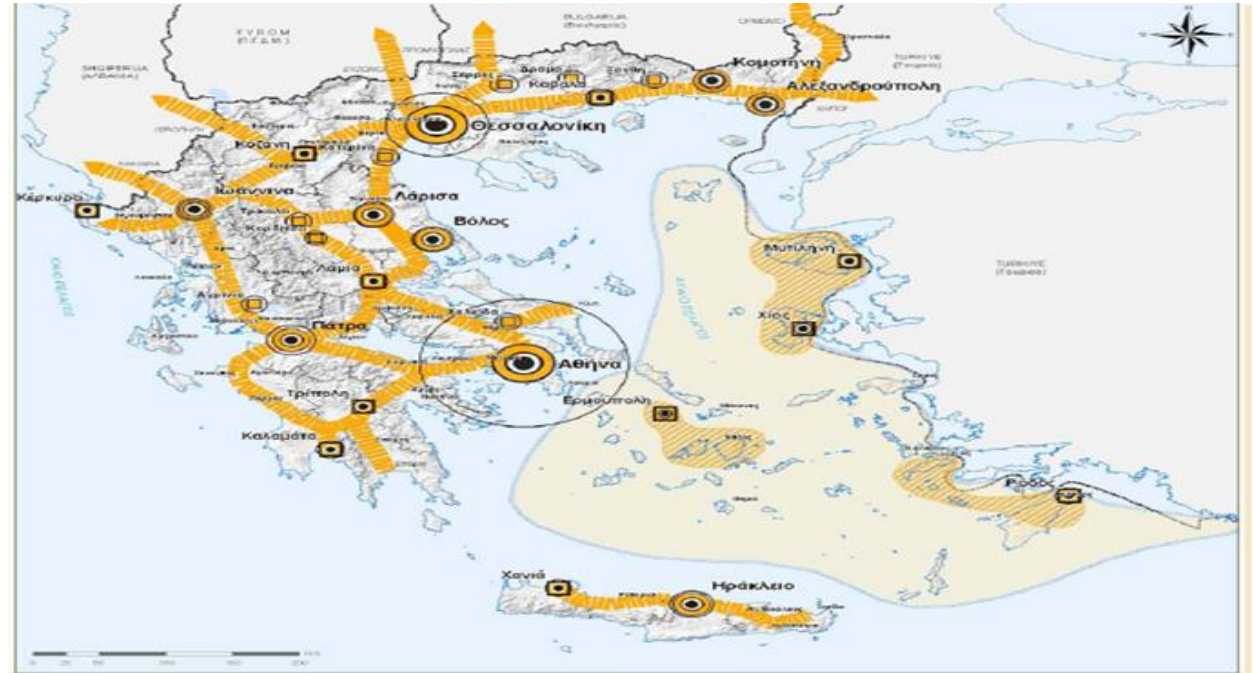
Υπερική από το μέσο κατά κεφαλή ΑΕΠ της ΕΕ

- Πολύ Μεγάλη
- Μεγάλη
- Μικρή
- Βαθμός Συμμετοχής στο Συνολικό Περιφερειακό ΑΕΠ της ΕΕ
- Μέγιστο Συγκέντρωσης
- Τάσεις Διάχυσης
- Αξονας Μεσογειακής Συνεργασίας
- Κύριοι Αξονες Προσανατολισμού της Χώρας

■ Πρωτεύουσες - Πόλεις των Χωρών της ΕΕ

■ Πρωτεύουσες - Πόλεις των περιφερειακών Χωρών

Πηγή: Σο. Εθνική για τη Στατιστική

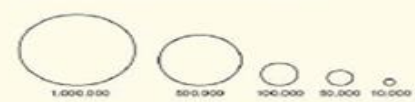
Χάρτης 5: Πύλες - Πόλοι και Άξονες Ανάπτυξης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

■ ΚΥΡΙΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΛΟΙ - ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ
- ΛΟΙΠΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΛΟΙ
- ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΕΣ ΠΟΛΟΙ
- ΛΟΙΠΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΠΟΛΟΙ

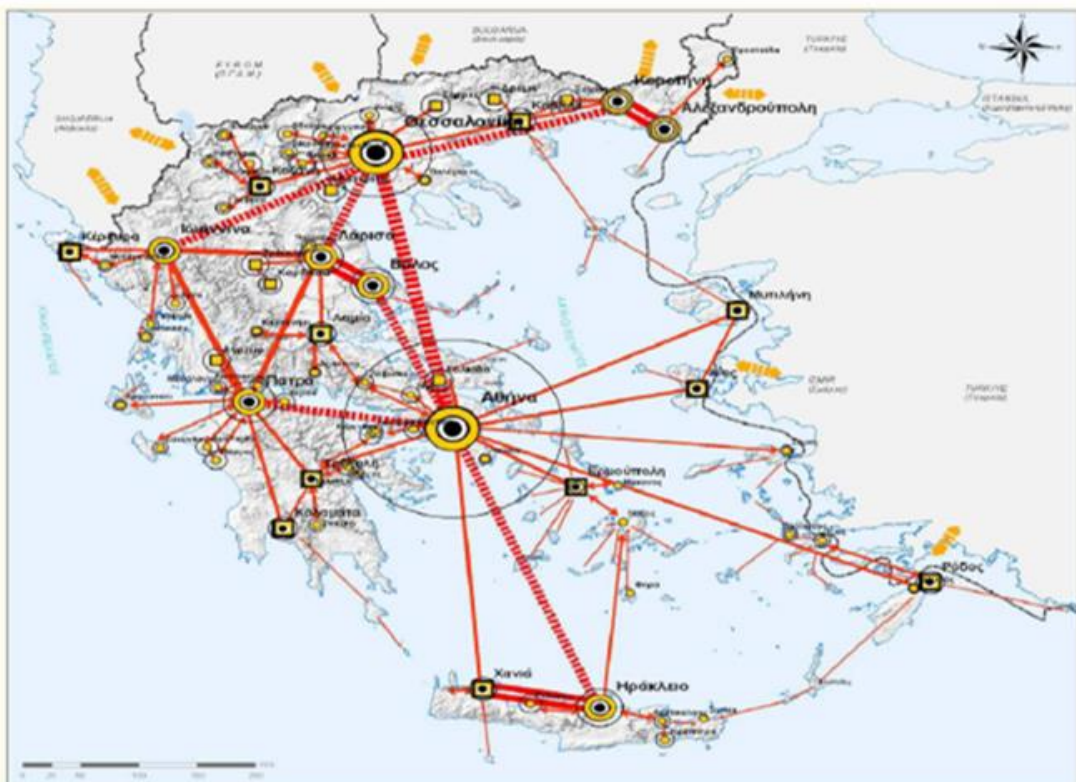
ΙΕΡΑΡΧΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ 2001

- ΠΟΛΥΠΟΛΙΚΟ ΝΑΠΤΥΣΙΑΚΟ ΝΗΣΙΩΤΙΚΟ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ
- Περιοχή νησιωτικού συμπλέγματος
- Κύριες αναπτυξιακές ενότητες

Πηγή: ΕΣΥΕ - Απογραφή 2001

Χάρτης 8.1: Πολυκεντρική και ισόρροπη χωρική ανάπτυξη

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

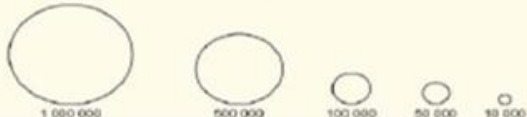
ΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

- Εθνικοί πόλοι - μητροπόλεις (1ο επίπεδο)
- Λοιποί εθνικοί πόλοι (2ο επίπεδο)
- Δευτερεύοντες πόλοι - ιδιαίτερα δυναμικά αστικά κέντρα (3ο επίπεδο)
- Δυναμικά αστικά κέντρα (4ο επίπεδο)
- Λοιπά νομαρχιακά κέντρα, αστικά κέντρα με πληθυσμό > 10.000κατ. και άλλα σημαντικά κέντρα (5ο επίπεδο)

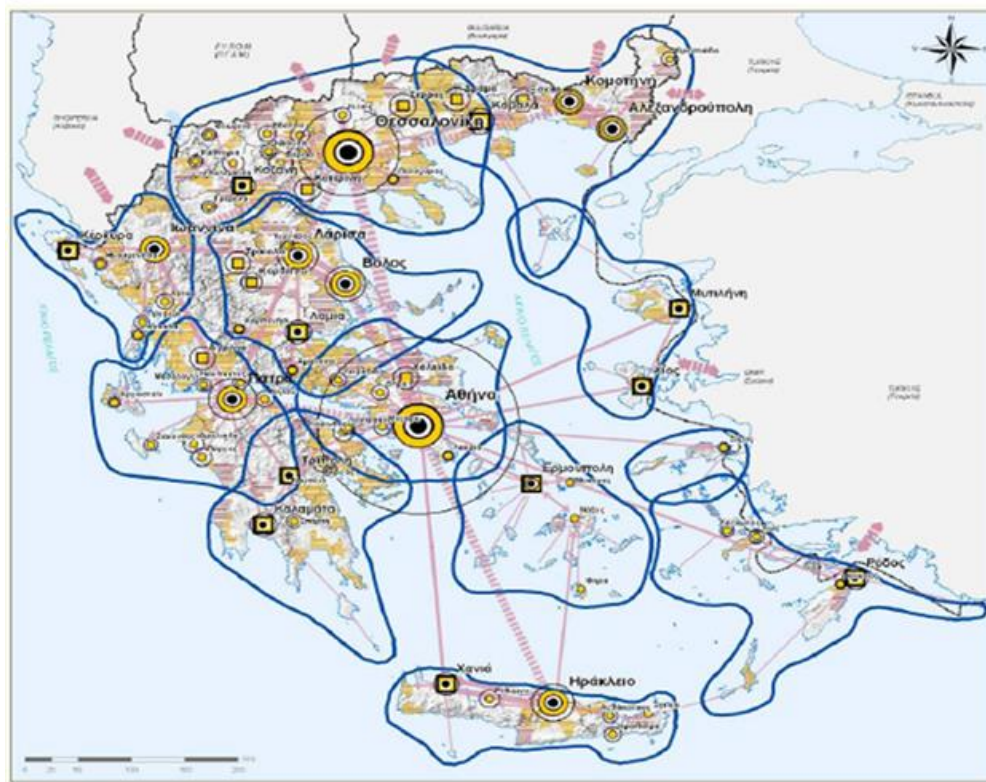
Κύριες λειτουργικές εξαρτήσεις:

- μεταξύ αστικών κέντρων 1ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 2ου επιπέδου με αστικά κέντρα 1ου επιπέδου
- συνλειτουργία αστικών κέντρων 2ου και 3ου επιπέδου (διπολίο)
- μεταξύ αστικών κέντρων 2ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 3ου και 4ου επιπέδου με ανώτερα επίπεδα
- μεταξύ αστικών κέντρων 3ου και 4ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 4ου και 5ου επιπέδου με ανώτερα επίπεδα
- αστικών κέντρων 4ου και 5ου μεταξύ τους
- μικρών οικιστικών κέντρων νησιών μεταξύ τους και με ανώτερα επίπεδα

Πληθυσμός οικιστικών κέντρων

Ενίσχυση διασυνοριακών συνεργασιών

Χάρτης 8.2: Εταιρική σχέση πόλης - υπαίθρου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

- Εθνικοί πόλοι - μητροπόλεις (1ο επίπεδο)
- Λοιποί εθνικοί πόλοι (2ο επίπεδο)
- Δευτερεύοντες πόλοι - ιδιαίτερα δυναμικά αστικά κέντρα (3ο επίπεδο)
- Δυναμικά αστικά κέντρα (4ο επίπεδο)
- Λοιπά νομαρχιακά κέντρα, αστικά κέντρα με πληθυσμό > 10.000κατ. και άλλα σημαντικά κέντρα (5ο επίπεδο)

ΟΤΑ ΜΕ ΗΜΙΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

- 5.000 - 10.000κατ.
- 2.000 - 5.000κατ.

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΠΟΛΗΣ - ΥΠΑΙΘΡΟΥ

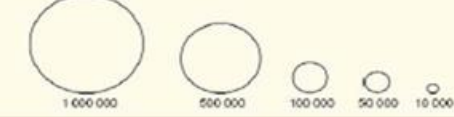
Χωρικές ενότητες βασισμένες στη συνεργασία αστικών, ημιαστικών & λοιπών οικισμών

Ενίσχυση διασυνοριακών συνεργασιών

Κύριες λειτουργικές εξαρτήσεις αστικών κέντρων:

- μεταξύ αστικών κέντρων 1ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 2ου επιπέδου με αστικά κέντρα 1ου επιπέδου
- συνλειτουργία αστικών κέντρων 2ου και 3ου επιπέδου (διπολίο)
- μεταξύ αστικών κέντρων 2ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 3ου και 4ου επιπέδου με ανώτερα επίπεδα
- μεταξύ αστικών κέντρων 3ου και 4ου επιπέδου
- αστικών κέντρων 4ου και 5ου επιπέδου με ανώτερα επίπεδα
- αστικών κέντρων 4ου και 5ου επιπέδου μεταξύ τους
- μικρών οικιστικών κέντρων νησιών μεταξύ τους και με ανώτερα επίπεδα

Πληθυσμός οικιστικών κέντρων

Χάρτης 6.1 : Νέο και Αναβαθμιζόμενο Οδικό Δίκτυο

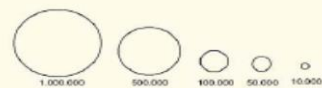
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

— ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

ΚΥΡΙΟΙ ΠΟΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

- Εθνικοί πόλοι - μητροπόλεις
- Λοιποί εθνικοί πόλοι
- Δευτερεύοντες πόλοι
- Λοιποί κύριοι πόλοι

ΙΕΡΑΡΧΙΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ
ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΥΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥΣ 2001

Χάρτης 6.2: Αερολιμενικές Υποδομές Διεθνούς Σημασίας - Λιμενικές Υποδομές Διεθνούς, Εθνικής και Περιφερειακής Σημασίας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Θαλάσσιοι Άξονες Σύνδεσης
- Διεθνείς αεροπορικοί κόμβοι
- Κύριες διεθνείς θαλάσσιες πόλεις-λιμένες
- Κύριοι διεθνείς αερολιμένες
- Λιμένες διεθνούς ενδιαφέροντος και εθνικής σημασίας
- Λιμένες περιφερειακής σημασίας
- Εξειδικευμένοι λιμένες εμπορευματοκιβωτίων
- Ειδικός εμπορευματικός ή/και επιβατικός αερολιμένας εξυπηρέτησης αεροσκαφών χαμηλού κόστους

Χάρτης 6.3: Σιδηροδρομικές υποδομές και υπηρεσίες

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

- Πρωτεύων και ηλεκτροκίνητο δίκτυο
- Δευτερεύον δίκτυο
- Υπό διακρίση
- Κόμβοι - κέντρα εμπορευματικών σιδηροδρομικών μεταφορών (logistics)

ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

- Εθνικοί πόλοι - μητροπόλεις
- Λοιποί εθνικοί πόλοι
- Δευτερεύοντες πόλοι - ιδιαίτερα δυναμικά αστικά κέντρα
- Δυναμικά αστικά κέντρα
- Λοιπά νομαρχιακά κέντρα και αστικά κέντρα με πληθυσμό > 10.000κατ.

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΑΝΕΜΟΓΕΝΗΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΤΟΒΟΛΤΑΪΚΩΝ

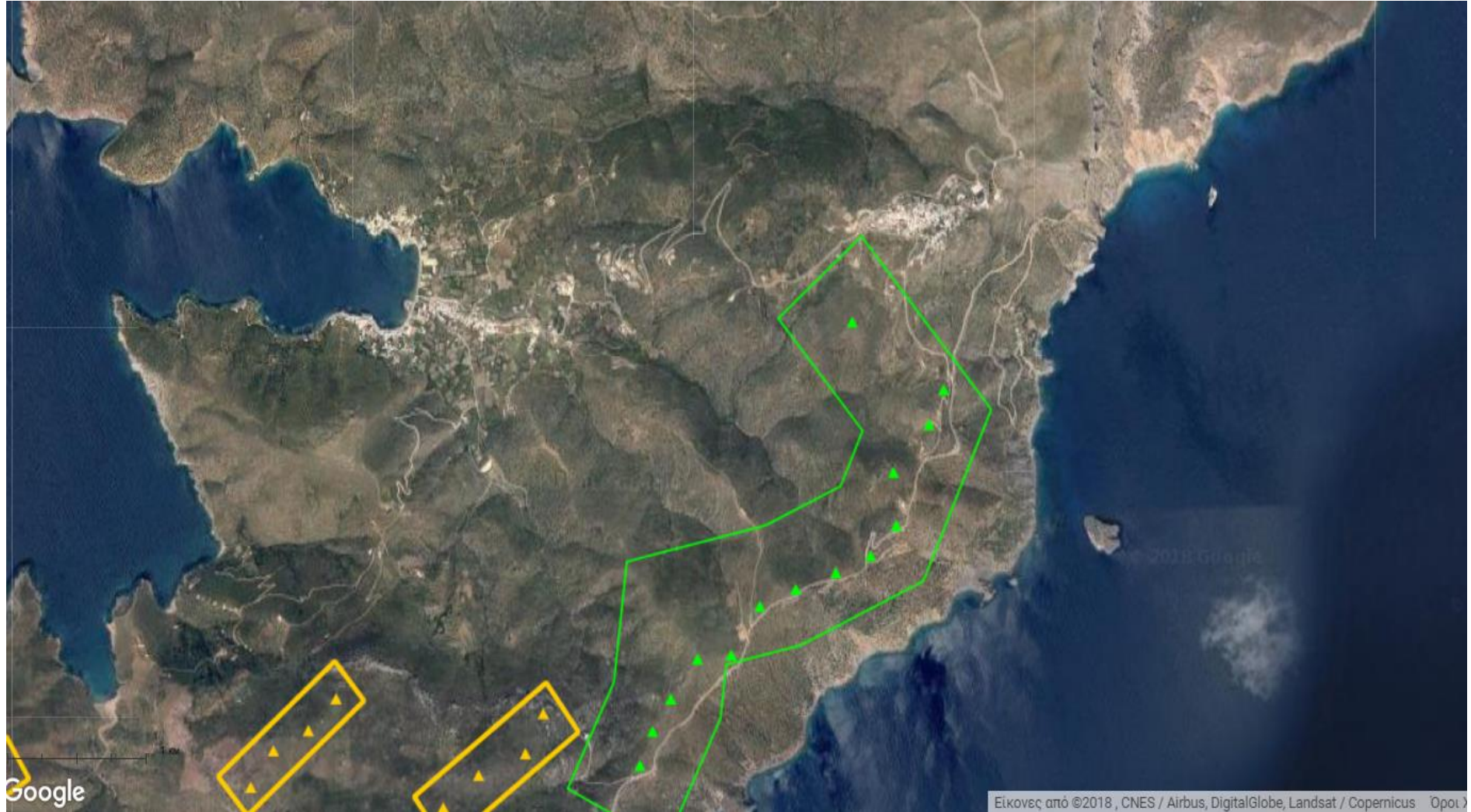

ΑΠΕ

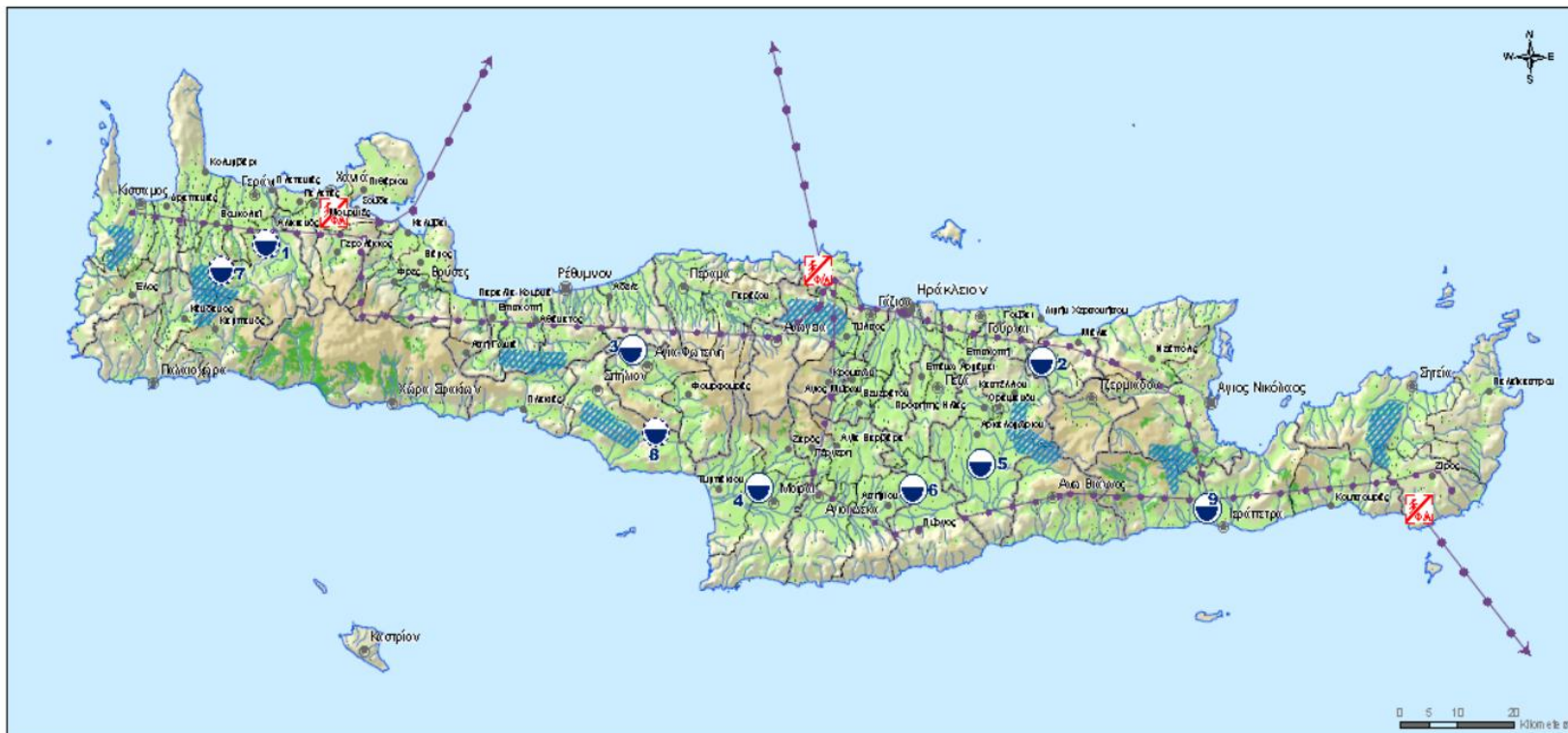

ΑΠΕ

Χάρτης Β.2.1.δ.2: Δίκτυο παραγωγής και διανομής ενέργειας από συμβατικές και ανανεώσιμες πηγές

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Διοικητική οργάνωση

- Οριο Περιφερειακής Ενότητας
- Οριο Δήμου
- Οριο πρώην καποδιστριακού δήμου
- Υδρογραφικό δίκτυο
- Εδρα Αποκεντρωμένης
- ⊗ Εδρα Περιφερειακής Ενότητας
- ⊙ Εδρα Καλλικρατικού Δήμου
- Εδρα πρώην Καποδιστριακού Δήμου

Ταμιευτήρες / Φράγματα

- ⊙ ολοκληρώθηκαν ή ολοκληρώνονται
- 2. Αποσελέμη
- 3. Ποταμών
- 4. Φανερωμένης
- 5. Ινίου
- 6. Πλακιάτισσας
- 9. Μπραμμιανών

Ταμιευτήρες / Φράγματα

- ⊙ προτείνονται για υλοποίηση
- 1, 7. Δίδιμο Ταυρωνίτη
- 8. Πλατύ Ποταμού

Χωρικές ενότητες αναζήτησης για εγκατάσταση ΑΠΕ

Δίκτυα διανομής

- υπάρχοντα και προγραμματισμένα 150kV
- καλώδια διασύνδεσης (ενδεικτικά)

Ενεργειακοί κόμβοι

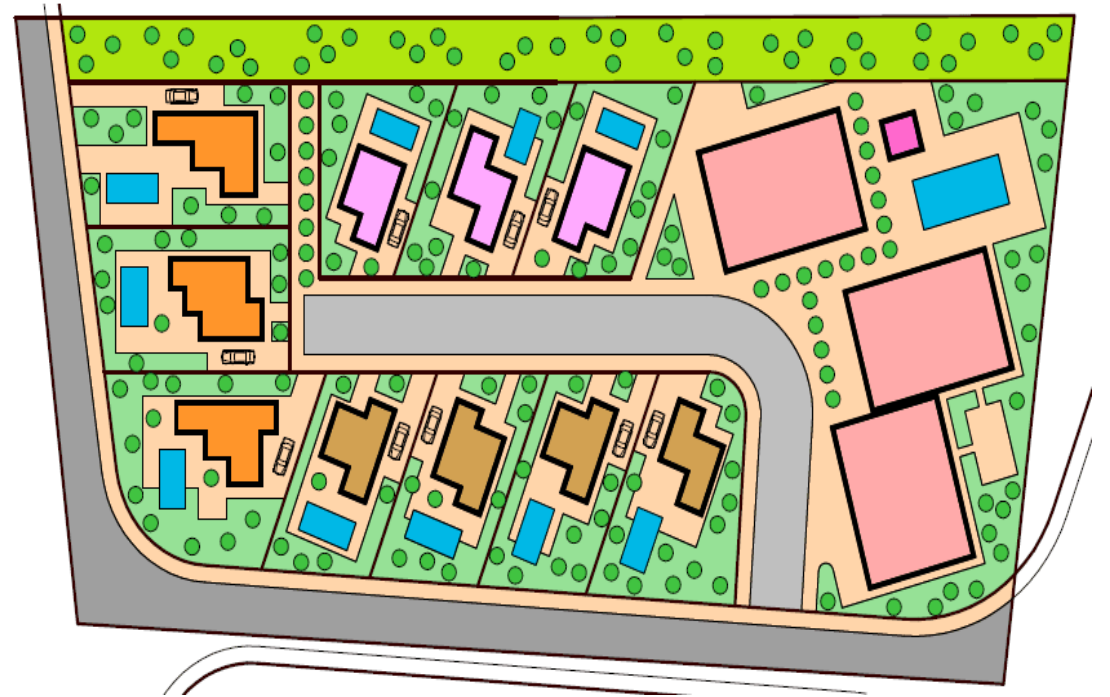
- α. Αθρινόλακκος
- β. Κορακιάς
- γ. Ξυλοκαμάρα

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ

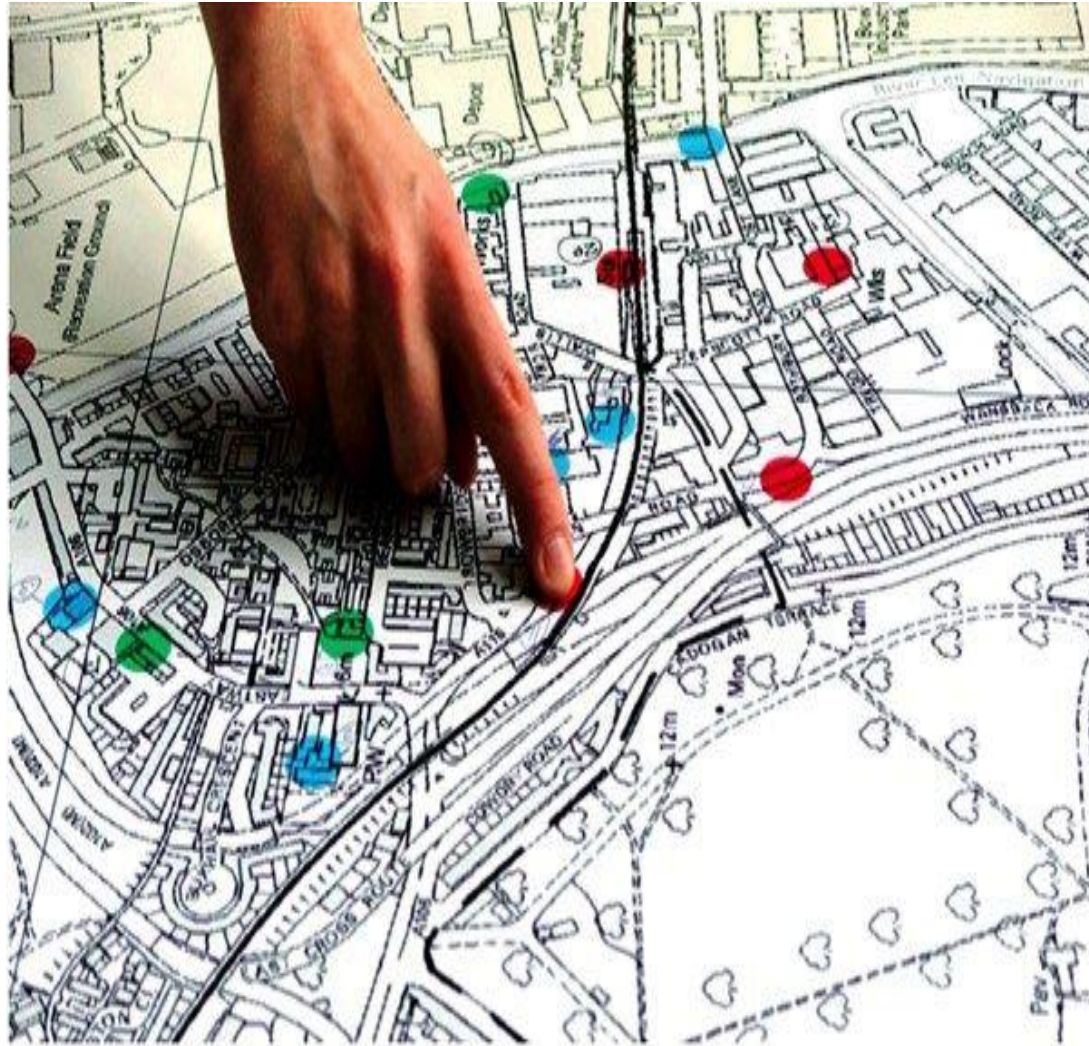
- Πολεοδομία είναι ο σχεδιασμός της πόλης.
- Η προσέγγιση δεν είναι μόνο τεχνική αλλά και
- Κοινωνική
- Οικονομική
- Περιβαλλοντική

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

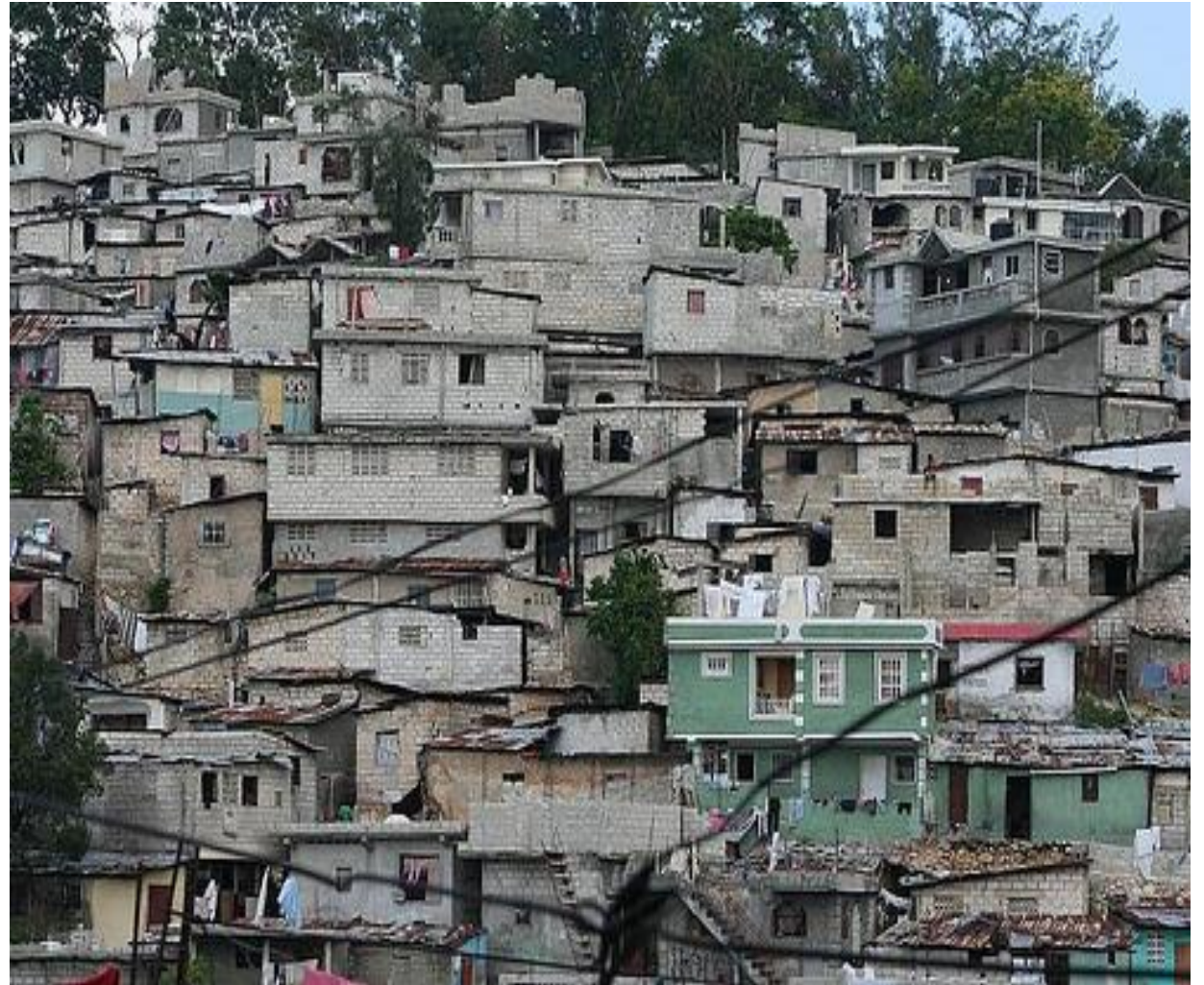
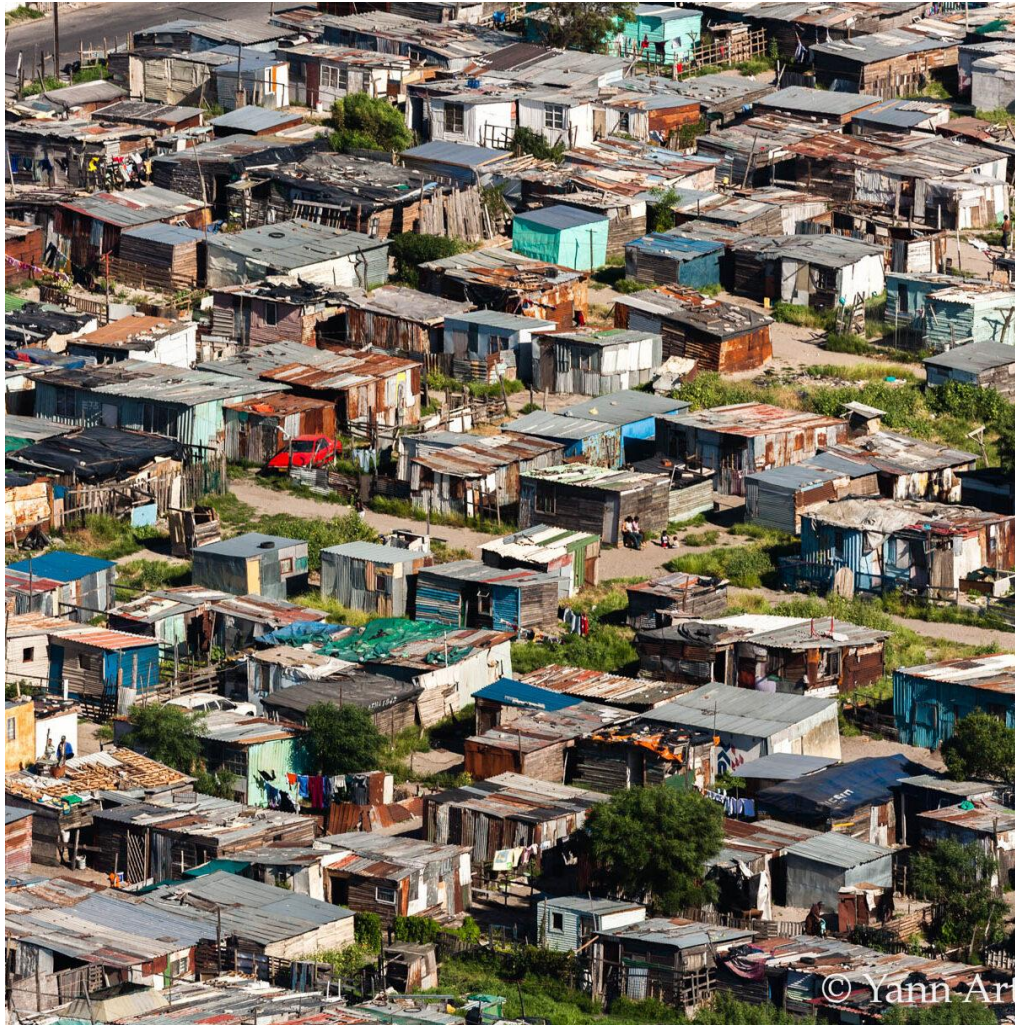

Παραγκουπόλεις

Παραγκουπόλεις

ΣΤΟΧΟΙ & ΟΡΑΜΑ

- ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΝΟΗΜΑ.
- Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΟΡΑΜΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, ΑΛΛΑ Ο ΟΡΑΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΜΟΝΟΣ ΤΟΥ ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Διεθνείς Οργανισμοί:

Ε. Επιτροπή – Γεν. Δ/νσεις

Συμβούλιο της Ευρώπης

ΟΟΣΑ

ΟΗΕ

UNESCO

Ελλάδα

Υπουργεία

Περιφέρειες

Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

Τοπική Αυτοδιοίκηση

Ιδιωτικό τομέα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ